

Garlej, Tadeusz

Czy "Petrochemia" nas zatrzuwa?

Notatki Płockie 17/4-68, 47

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

19. Kalniet Anna — Zagadnienie genezy i wieku tzw. oczek lodowcowych. Wiadomości Muz. Ziemi T. 6. 1952 z. 2.
20. Klatka Tadeusz — Suche doliny płaskodenne na przedpolu Łysogór. Biul. Perygl. Nr 2. 1955.
21. Lencewicz St. — Dyluwium i morfologia środkowego Powiśla. Prace. Państw. Instyt. Geol. T. 2 1927.
22. Lencewicz St. — O wieku środkowego Powiśla. Posiedz. Nauk Państw. Inst. Geolog. z. 3: 1922.
23. Malicki Roman — O poglądach na powstawanie ozów. Czasop. Geolog. T. 7 1929.
24. Pietkiewicz St. — Podział morfologiczny Polski Póln. i Środkowej. Czasop. Geogr. T. 7 1929.
25. Roszkówna L. — Oz chełmiński. Stud. Soc. Scien. Torunensis vol. 1 sec. 1951.
26. Zaborski — Ozy między Grójcem a Odrzywołem. Przeg. Geog. T6 1926.

TADEUSZ GARLEJ

Czy „Petrochemia” nas zatrzuwa?

Utarło się w Płocku przekonanie, że wszelkim dolegliwościom męczącym płocczan (ból głowy i w piersiach, kaszel, bóle żołądka, bezsenność itp.) winien jest Kombinat Petrochemiczny. Czy naprawdę?

Jeśli tak, to wciągu tych kilku lat musiały wybitnie wzrosnąć liczby zatruczeń ostrych i przewlekłych. W rzeczywistości jest trochę inaczej. W r. 1970 leczono na Oddziale Chorób Wewn. i Zawod. Obwod. Przychodni Przemysłowej oraz na oddziałach internistycznym i pediatrycznym Szpitala Miejskiego w Płocku 95 ostrych zatruczeń, z czego na dzieci przypada 18. Z pozostałych stanowią:

— zatrucia lekami	54,
— zatrucia przemysłowe	11,
— inne	30.

Wcale więc nie dominują tu zatrucia, o które można by oskarżać Kombinat.

A jak jest z zatruczeniami przewlekłymi? Na Oddziale obserwowano w r. 1970 — 11 osób, podejrzanych o zatrucia przewlekłe. W jednym tylko przypadku potwierdzono podejrzenie. W bardzo wielu jednak przypadkach wykrywa się nadmierne wydalanie w moczu fenolu, ołowiu, rtęci.

Czy są jakieś oznaki toksycznego wpływu na całą ludność Płocka? Patrząc na te gęste, tłuste dymy, wydobywające się kominów „Petrochemii”, można by mieć duże obawy. Oczywiście, jeśli nie ma wyraźnych zatruczeń wśród pracowników, to skąd będą u innych ludzi?

Otóż pewne objawy tego wpływu są i to bardzo wyraźne. Zwróciły uwagę autora zmiany w składzie krwi. Badania porównawcze przeprowadzone w O.P.P. oraz na oddziałach szpitalnych w Płocku i Gostyninie jakoteż w laboratoriach Przychodni Obwodowej i ośrodków

zdrowia w Bielsku i Bodzanowie wykazały, że u ludzi zamieszkałych w Płocku oraz dojeżdżających do pracy w Płocku występują:

- 1) nieznaczna obniżka liczby białych krwinek oraz
- 2) dochodząca do 42% średniej wartości zwykła limfocytów a obniżka monocytów i
- 3) słabsze odczyny szpikowe w ostrych sprawach zapalnych.

Zmieniły się wskutek tego wartości „prawidłowe” dla płocczan. Brak wiadomości o tym wprowadzał dotąd wiele zamieszania w interpretacji otrzymywanych wyników krwi.

Czy są to objawy zatrucia? Nie. Nowe wartości „normy” dla Płocka powstały w wyniku adaptacji mieszkańców do zmienionych warunków życia. Zmiany takie odbywają się stopniowo w całej Europie. I tak jeśli w r. 1950 jako prawidłowe uważano 20 do 30% limfocytów, to obecnie według świeższych badań jest ich prawidłowo 25 do 40% a nawet według niektórych autorów około 36%. I tyle jest we krwi osób mieszkających i pracujących poza Płockiem. Ciekawe, że pracownicy biurowo-administracyjni Kombinatoru wykazują wartości procentowe nieco niższe niż pracownicy produkcyjni. Czyżby pomagało zamykanie okien? A może filtracja przez szpary okienne?

Czy więc „Petrochemia” nas zatrzuwa? Konieczność adaptowania się organizmu do zanieczyszczeń powietrza jest też pewnym objawem zatrucia. Nie jest jednak zatruciem sensu stricto, bo nie ma tu choroby. Ale czy obniżone odczyny szpikowe nie stanowią ograniczenia naszej obrony, a więc nie spowodują zwiększenia podatności na choroby? Można się tego obawiać.